

آزمون ورودی استعدادهای درخشان سراسر کشور ۱۳۹۳

۱. معنی واژه‌های مشخص شده در دو بیت زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«آوخ که شدم هیزم و آتشگر گیتی اندام مرا سوخت چنین ز آتش ادبار
خندید برو شعله که از دست که نالی ناچیزی تو کرد بدین‌گونه تو را خار»

(۱) دریغ، همیشگی، تیغ (۲) افسوس، بدبختی، تیغ

(۳) افسوس، همیشگی، پست (۴) دریغ، بدبختی، پست

۲. نسبت معنایی «محال» و «ممکن» با کدام گزینه همانند است؟

(۱) ارج و ارزش (۲) مثنوی و قالب (۳) نشیب و فراز (۴) کندفهمی و قوی‌رای

۳. آرایه‌ی ذکر شده برای کدام بیت درست نیست؟

(۱) علم، چندان که بیش‌تر خوانی چون عمل در تو نیست، نادانی (کنایه)
(۲) آن دم صبح قیامت تأثیر حلقه‌ی در شد از او دامن‌گیر (شخصیت‌بخشی)
(۳) خروشید و جوشید و برکند خاک ز سُمّش زمین شد همه چاک چاک (مبالغه)
(۴) برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتری است معرفت کردگار (تشبیه)

۴. در عبارت زیر، نقش کدامیک از واژه‌های مشخص شده با بقیه متفاوت است؟

در راه همه برای محمد از زیبایی‌های نیشابور سخن می‌گفتند. پس از وارد شدن آنها به شهر، عطار به دیدن آنها آمد. پدر محمد به او گفت: «شیخ عطار! این، پسر محمد است.»

(۱) همه (۲) آنها (۳) پدر محمد (۴) این

۵. متن زیر از گلستان سعدی، به ترتیب با کلمه‌های کدام گزینه به‌طور دقیق کامل می‌شود؟

دزدی که به خانه‌ی در آمد. چندان که جُست، چیزی نیافت. دل‌تنگ شد. او را خبر شد که بر آن خفته بود در راه دزد انداخت تا نشود.

شـنـیدم که مردانِ راهِ خـدای دل و دشمنان را نکردند

تو را کی میسّر شود این مقام که با دوستانت خلاف است و جنگ

(۱) حکیمی، حصیری، خُرسند، رای (۲) طبیبی، خورچینی، مدهوش، سنگ

(۳) سلطانی، حصیری، غمگین، جدای (۴) پارسایی، گلیمی، محروم، تنگ

* حکایت زیر را که از کتاب گلستان سعدی انتخاب شده است، به دقت بخوانید.

حاتم طایی را گفتند: از تو بزرگ‌همت‌تر در جهان دیده‌ای یا شنیده‌ای؟ گفت: بلی، روزی چهل شتر قربانی کرده بودم امرای عرب را، پس به گوشه‌ی صحرایی به حاجتی برون رفته بودم. خارکنی را دیدم پُشته‌ای فراهم آورده، گفتمش به مهمانی حاتم چرا نروی که خلقی بر خوان او گرد آمده‌اند؟ گفت:

هر که نانِ عملِ خویش خورد مَنّتِ حاتمِ طایی نبرد

من او را به همت و جوانمردی از خود برتر دیدم.

باتوجه به متن بالا، به سؤال‌های ۶ تا ۸ پاسخ دهید.

۶. رابطه‌ی کدام دو واژه درست نوشته نشده است؟

(۱) امرأ و امیر: جمع و مفرد

(۲) حاجت و محتاج: هم‌خانواده

(۳) خورد و نبرد: قافیه

(۴) خوان و سفره: مترادف

۷. حکایت بالا با کدام ضرب‌المثل ارتباط معنایی بیش‌تری دارد؟

(۱) شکرِ نعمت، نعمت افزون کند.

(۲) تو نیکی می‌کن و در دجله انداز.

(۳) از تو حرکت، از خدا برکت.

(۴) جایی که نمک خوردی، نمکدان نشکن.

۸. سعدی در حکایت بالا، به کدام مفهوم اشاره نکرده است؟

(۱) به دست آهن تفته کردن خمیر

به از دست بر سینه پیش‌امیر

(۲) آن را که میسر نشود صبر و قناعت

باید که ببندد کمر خدمت و طاعت

(۳) خداوند از آن بنده خرسند نیست

که راضی به قسم خداوند نیست

(۴) آن تهی مغز را چه علم و خبر

که بر او هیزم است یا دفتر

۹. در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

(۱) او از جا برخاست و از معلّم اجازه خواست تا دوستانش را از حول و هراس فارغ گرداند.

(۲) چون محنت گذشتگان شنود، داند که هیچکس از بند محنت آزاد نبوده است.

(۳) دهخدا پس از فراگیری علوم قدیم در حجره‌ها، بدون تأخیر خود را به اسلحه‌ی تمدن جدید مسلح گرداند.

(۴) همه‌ی جهانیان متّفق‌اند که در فضیلت و معجزات، هیچ آفریده‌ای بالاتر از پیغامبر اسلام نبوده است.

۱۰. مفهوم کدام بیت در مقابل آن درست ذکر نشده است؟

(۱) از گفته‌ی ناکرده و بیهوده چه حاصل؟

کردار نکو کن که نه سودی است ز گفتار (پرهیز از علم بی‌عمل)

(۲) دادند دو گوش و یک زبانت ز آغاز

یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگوی (پرهیز از گزاف‌گویی)

(۳) آن شاخ که سربرکشد و میوه نیارد

فرجام، به جز سوختنش نیست سزاوار (پرهیز از بی‌ثمری)

(۴) تو به صورت رفته‌ای، ای بی‌خبر

زان ز شاخ معنی‌ای بی‌بار و بر (پرهیز از ظاهر بینی)

بیت‌های زیر را که از داستان هفت‌خان رستم انتخاب شده است، به دقت بخوانید.

الف

- (۱) تهمتن به نیروی جان‌آفرین
بکوشید بسیار با درد و کین
(۲) فرو برد خنجر، دلش بردرید
جگر بردرید او ز دیو سپید

ب

- (۳) چو یک گاه بگذشت، درنده شیر
به سوی کُنام خود آمد دلیر
(۴) سوی رخسِ رخشان برآمد دمان
چو آتش بجوشید رخس آن زمان

(«کُنام» به معنی «لانه» و «دمان» به معنی «نفس‌زنان» است.)

ج

- (۵) ز دشت اندر آمد یکی ازدها
کز او پیل گفتی نیابد رها
(۶) بزد تیغ و بنداخت از بر سرش
فرو ریخت چون رود خون از برش

با توجه به بیت‌های بالا، به سؤال‌های ۱۱ تا ۱۳ پاسخ دهید.

۱۱. در کدام بیت، هر چهار قسمت تشبیه آمده است؟

- (۱) بیت (۵) (۲) بیت (۱) (۳) بیت (۴) (۴) بیت (۲)

۱۲. در کدام بیت‌ها به ترتیب یک «مضاف و مضاف‌الیه» و یک «موصوف و صفت» آمده است؟

- (۱) بیت‌های (۱) و (۲) (۲) بیت‌های (۱) و (۶)
(۳) بیت‌های (۵) و (۱) (۴) بیت‌های (۳) و (۵)

۱۳. بیت‌های هر یک از سه قسمت الف، ب و ج، از یکی از خان‌های داستان هفت‌خان انتخاب شده است. ترتیب روی دادن این سه خان کدام است؟

- (۱) الف، ب، ج (۲) ب، ج، الف (۳) ج، ب، الف (۴) ج، الف، ب

۱۴. کدام واژه هم‌زمان دو جزء از میان اجزاء «انده، مند، بی، گی» را می‌پذیرد و واژه‌ای معنادار می‌سازد؟

- (۱) تاب (۲) آهسته (۳) هنر (۴) پُرچانه

۱۵. کدام گزینه با بقیه ارتباط معنایی کمتری دارد؟

- (۱) بی یار تو نیست هیچ مرغی
در سبزه و باغ و بوستان‌ها
(۲) سیمرغ و عقاب و باز و شاهین
ذکر تو کند در آشیان‌ها
(۳) هر گل و برگی که هست، یارِ خدا می‌کند
بلبل و قمری چه خواند؟ یارِ خداوندگار
(۴) خیز و غنیمت شمار جنبشِ بادِ ربیع
نالای موزونِ مرغ، بوی خوشِ لاله‌زار